

Podnebne spremembe: Preprost vodnik za leto 2026

Znanost, posledice in rešitve v svetu, ki se segreva.

Povzeto po poročilu BBC, januar 2026.

 NotebookLM

Trenutno stanje na kratko

Rekordna vročina

Leto 2024 je bilo najbolj vroče v zgodovini meritev in prvo, ki je preseglo mejo 1,5 °C.

Človeški vpliv

Segrevanje nedvomno povzročajo človeške dejavnosti, predvsem kurjenje fosilnih goriv.

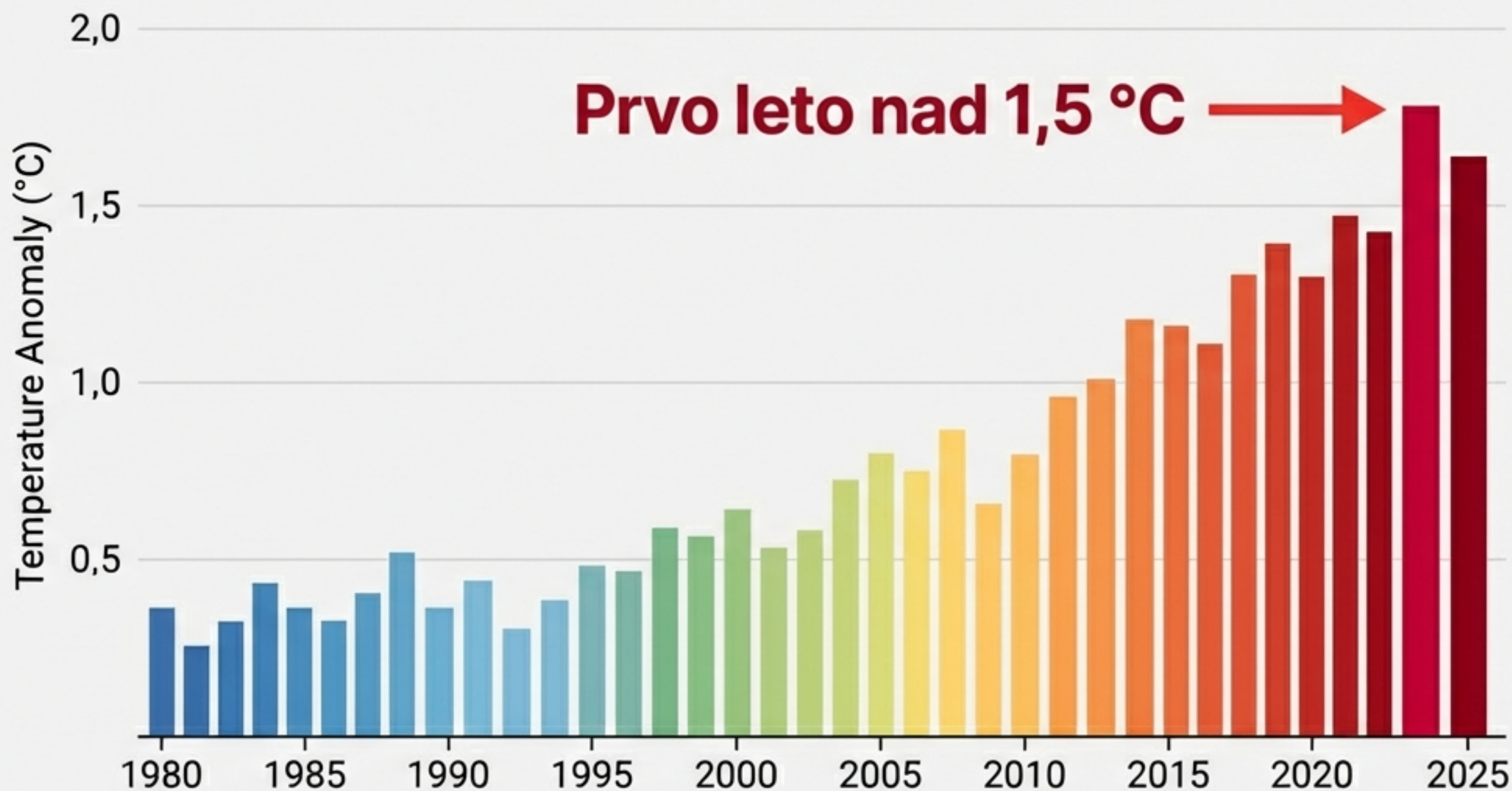

Nujnost ukrepanja

Čeprav so nekatere posledice neizogibne, lahko hitro ukrepanje še vedno prepreči katastrofalne scenarije.

Svet se segreva hitreje kot kadarkoli prej

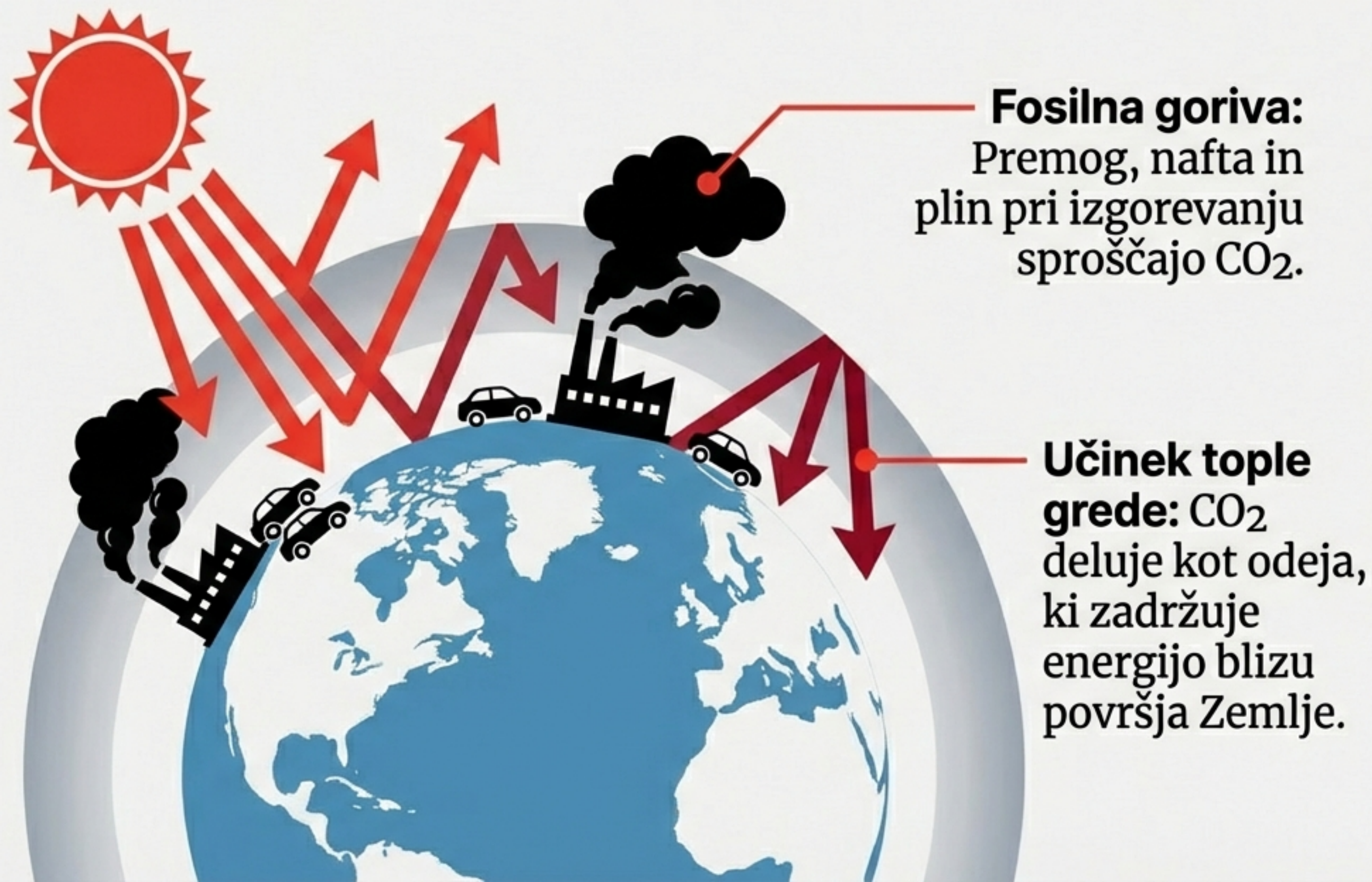
Podnebne spremembe pomenijo dolgoročen premik v povprečnih temperaturah.

Od leta 1980 je bilo vsako desetletje toplejše od prejšnjega.

11 najtoplejših let v zgodovini se je zvrstilo po letu 2015.

Kako ljudje povzročamo segrevanje?

Od začetka industrijske revolucije se je količina CO₂ v ozračju povečala za več kot 50 %.

Kemični odtis CO₂ v ozračju se ujema s tistim iz fosilnih goriv – naravni vzroki ne morejo pojasniti tega segrevanja.

Spremembe so že vidne

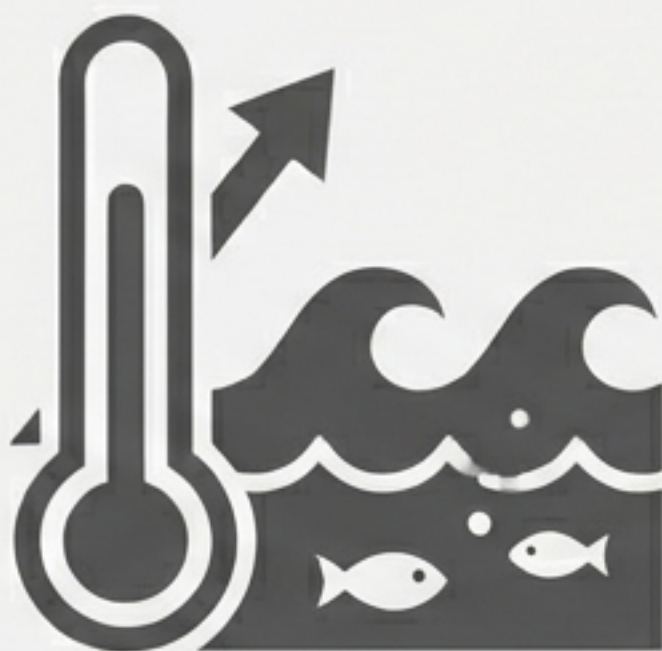
Ekstremno vreme

Pogostejši in intenzivnejši vročinski valovi ter močna deževja.

Led

Hitro taljenje ledenikov in krčenje arktičnega morskega ledu.

Oceani

Toplejši oceani, ki napajajo močnejše nevihte in ogrožajo morsko življenje.

Gladina morja

Dvig gladine morja zaradi taljenja ledu.

Finančna cena: Požari v Los Angelesu (Januar 2025)

100 milijard \$

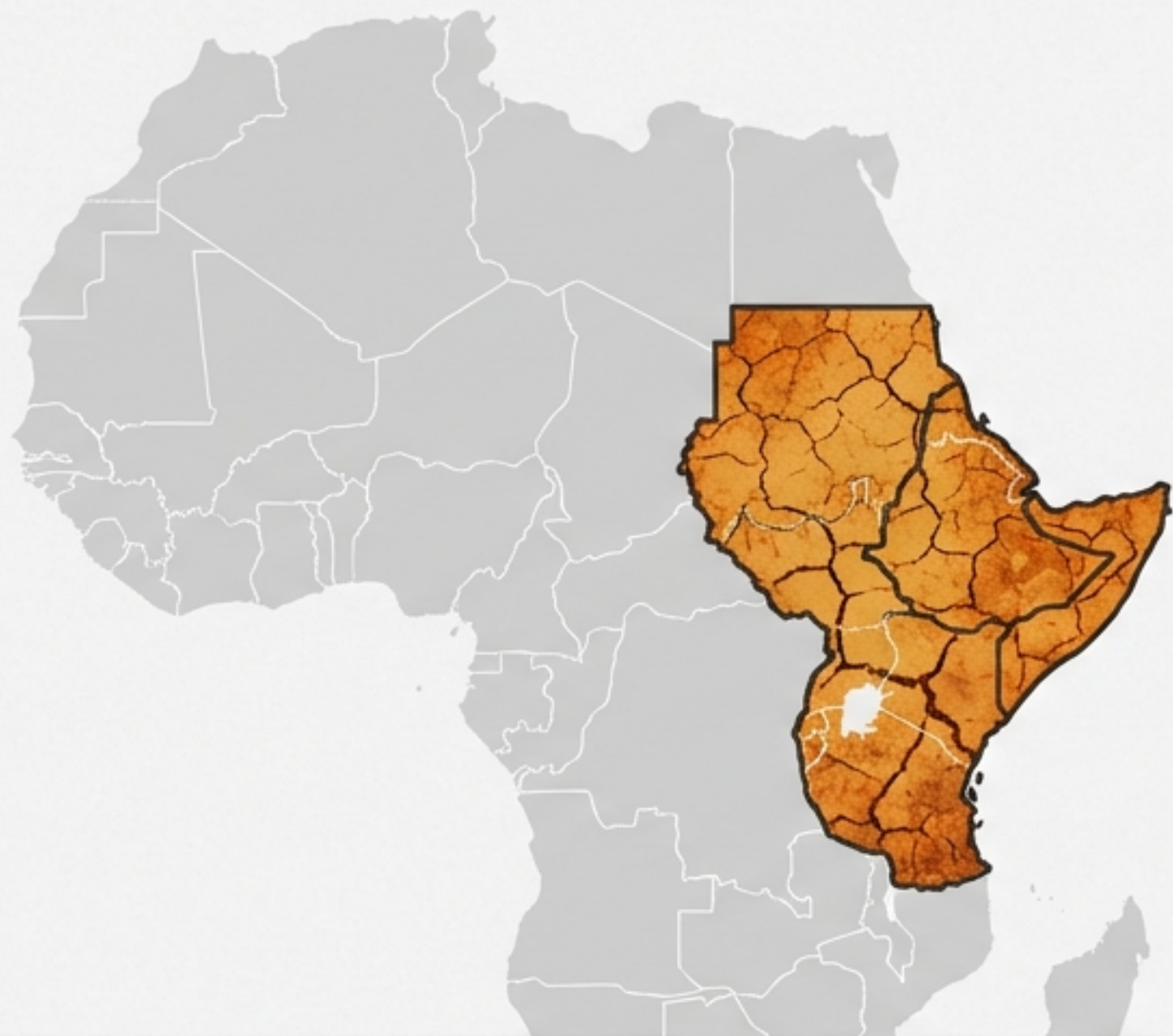
ocenjeni stroški katastrofe

30
mrtvih

200.000
evakuiranih

Analiza: Znanstveniki (WWA) potrjujejo: Podnebne spremembe so povečale verjetnost vročega in suhega vremena, ki je povzročilo te požare.

Človeška cena: Suša v Vzhodni Afriki

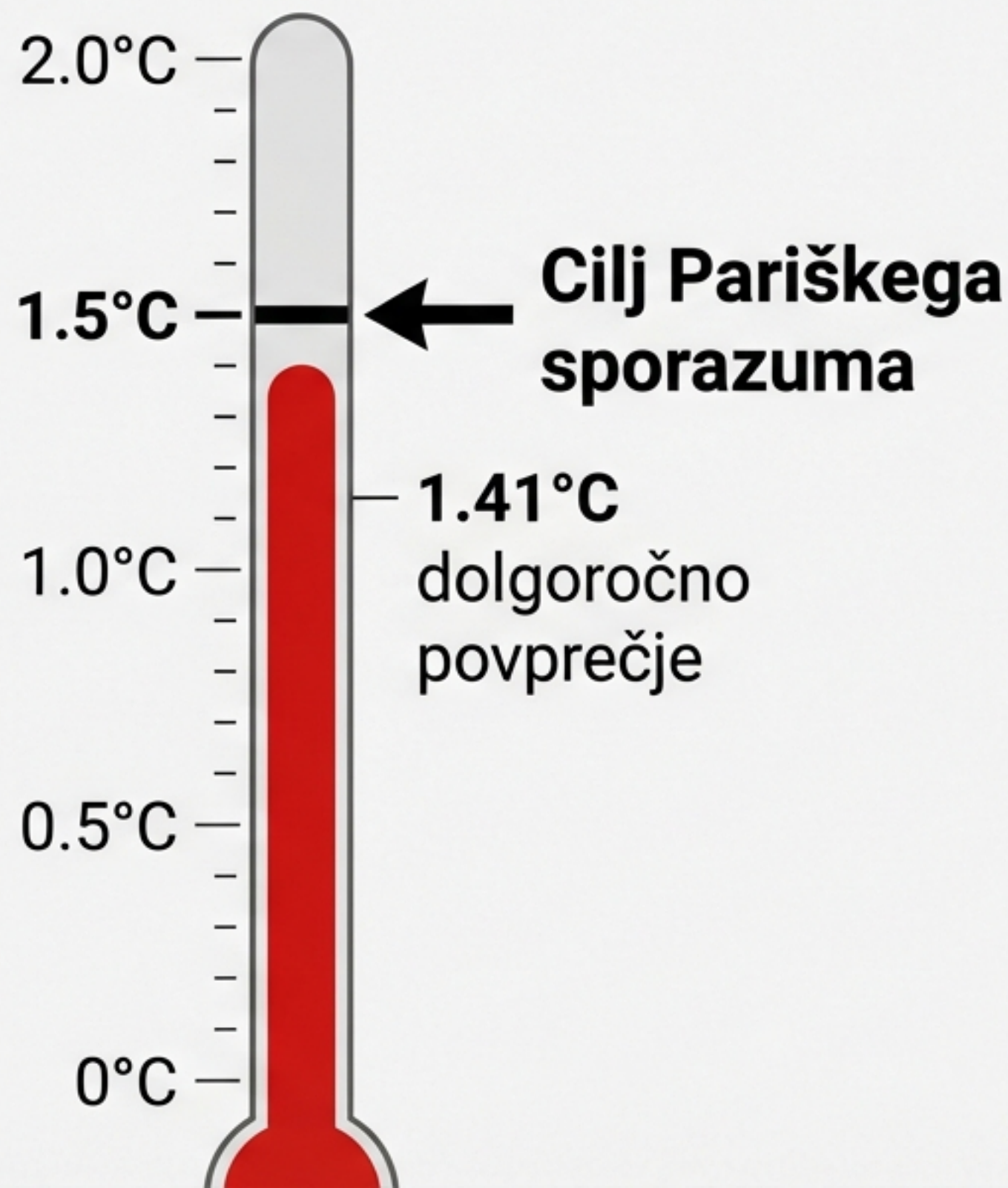
**Najhujša suša v zadnjih
40 letih (2022)**

20 milijonov

ljudi ogroženih zaradi hude lakote.

Povezava s podnebjem: Zaradi podnebnih sprememb je bila takšna suša vsaj 100-krat verjetnejša.

Zakaj je meja 1,5 °C pomembna?

Skoraj 200 držav se je zavezalo, da bodo omejile segrevanje na 1,5 °C nad predindustrijsko dobo.

Pomembno: Cilj se nanaša na 20-letno povprečje, ne le na posamezno leto.

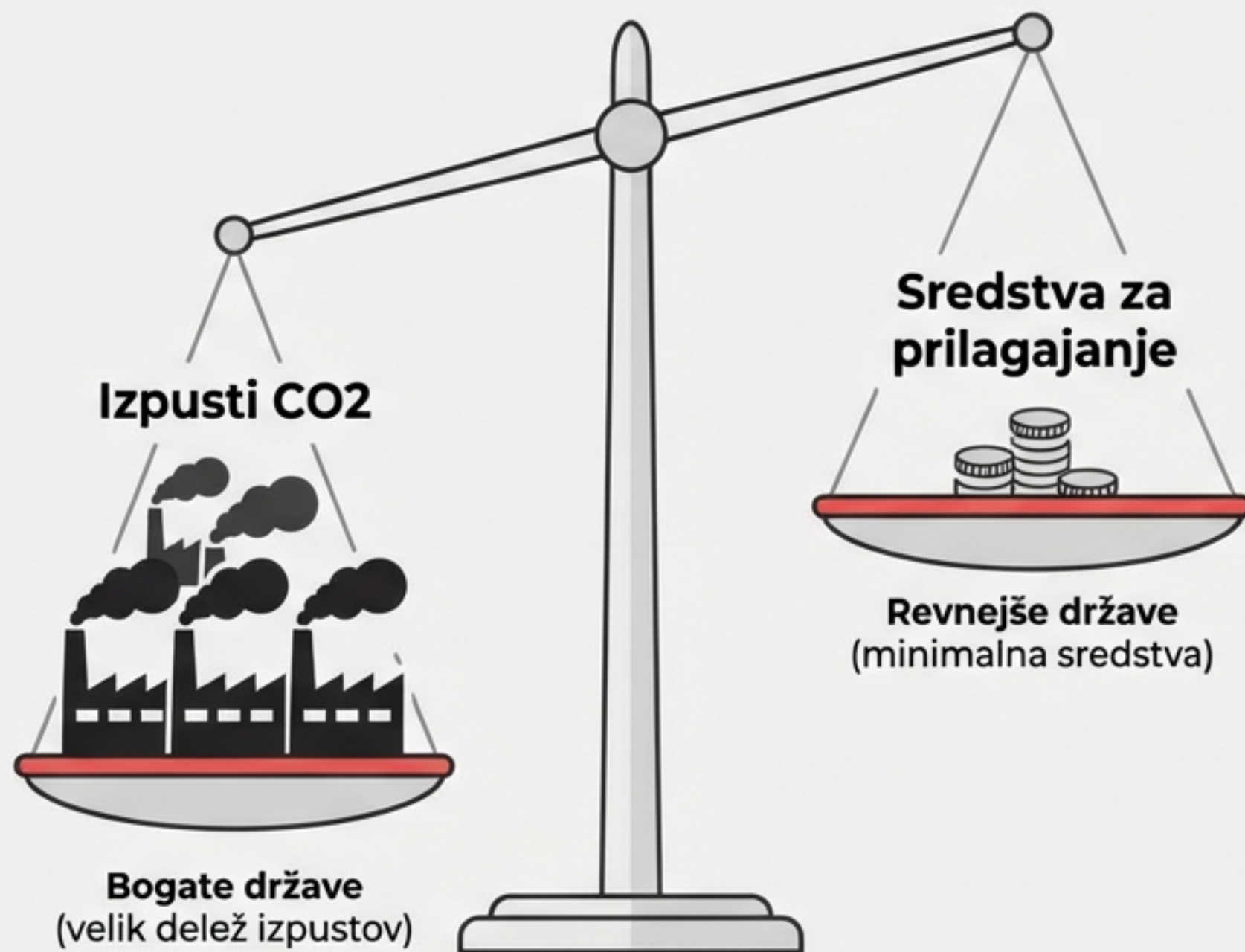
Ob trenutnih trendih bi lahko mejo 1,5 °C presegli že okoli leta 2030.

Vsaka stopinja šteje: Nevarnost točk preobrata

Segrevanje za 2 °C prinaša nepopravljive posledice.

Vprašanje pravičnosti

- **3,3 do 3,6 milijarde ljudi** je visoko ranljivih za podnebne spremembe (IPCC).
- **Konflikt:** Revnejše države so prispevale majhen odstotek izpustov, a imajo najmanj sredstev za prilagajanje.
- **Globalni učinek:** Posledice niso izolirane. Izpad pridelka v revnih regijah lahko dvigne cene hrane po vsem svetu.

Kaj počnejo vlade?

Cilj: Neto ničla (Net Zero)

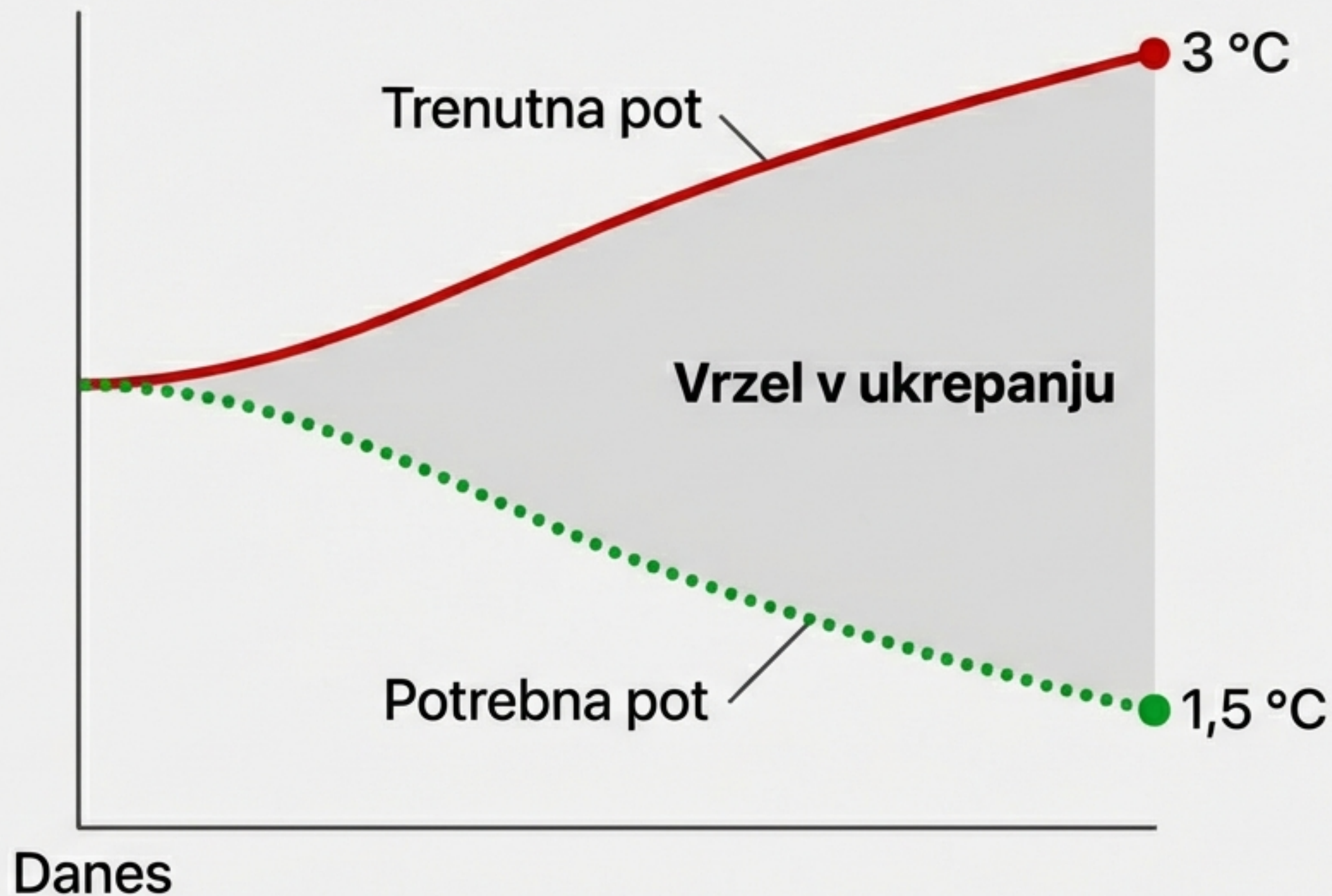
Napredek

- ✓ Rast obnovljivih virov energije.
- ✓ Povečanje števila električnih vozil.

Oviro

- ⚠ Izpusti CO₂ so še vedno rekordno visoki.
- ⚠ COP30 (2025) se je končal brez dogovora o fosilnih gorivih.
- ⚠ Pomoč revnim državam je nezadostna (obljubljenih 300 mlrd \$).

Razkorak med cilji in realnostjo

Generalni sekretar ZN
António Guterres
(oktober 2025):

Preseganje $1,5^{\circ}\text{C}$ je zdaj
neizogibno.

Brez bistvenih sprememb
politik smo na poti do
segrevanja za skoraj **3°C**
do konca stoletja.

Kaj lahko stori posameznik?

Velike spremembe so naloga vlad, a posamezniki lahko pomagajo:

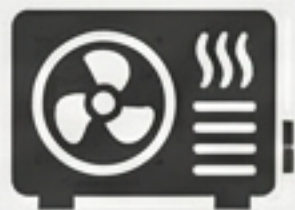
Manj letalskih prevozov.

Manjša poraba energije in boljša izolacija doma.

Prehod na električna vozila ali življenje brez avtomobila.

Zamenjava plinskega ogrevanja s toplotnimi črpalkami.

Manjše uživanje rdečega mesa.

Pogled naprej: Turčija 2026

Naslednji krog pogajanj (COP31) bo novembra 2026 v Turčiji.

Čeprav bomo verjetno presegli mejo 1,5 °C,
je cilj, da temperature do konca stoletja
ponovno znižamo.

Vsak delček stopinje je pomemben za prihodnost.